

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 lutego 2014 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu w całości uwzględnił powództwo M. M. skierowane przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 13.980,73 zł wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 2 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

Powyższe orzeczenie w całości zaskarżyła apelacją strona pozwana, zarzucając Sądowi Rejonowemu:

1. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału oraz pominięcie znaczenia ustalonych w postępowaniu dowodowym okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, w tym ustalenie, że w czasie wystąpienia szkody nie obowiązywały nowe – zmienione Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco, których odbiór powód pokwitował własnoręcznym podpisem;

2. naruszenie prawa materialnego, tj.:

- art. 65 § 2 k.c. poprzez błędną interpretację i wadliwe zastosowanie skutkujące oceną, że oczekiwania, czy też wyobrażenia jednej strony kontraktu decydują o zakresie umowy i to nie tylko co do brzmienia, czy interpretacji poszczególnych zapisów, ale co do wyboru rodzaju wzorca umownego,

- art. 385 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że powód zawierał inną umowę aniżeli tą, której integralną częścią były Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco

z dnia 15 lutego 2011 r. podczas, gdy strony nie dokonywały innych ustaleń

a polisa stanowi jedynie potwierdzenie zawarcia umowy określonej treści, tj. przy uwzględnieniu ogólnych warunków ubezpieczenia obowiązujących

w dacie jej wystawienia,

- art. 385 § 2 k.c. poprzez błędną interpretację skutkującą przyjęciem, że zapisy umowy były niezrozumiałe podczas, gdy:

a) Sąd nie wskazał w jakim zakresie przepisy były niezrozumiałe i sprawiały rozbieżności interpretacyjne,

b) spór dotyczył wyłącznie tego, które Ogólne Warunki Ubezpieczenia należy zastosować do umowy zawartej w dacie 9 grudnia 2011 r.,

c) treść Ogólnych Warunków Ubezpieczenia nie była przedmiotem sporu,

a okoliczność pełnego zrozumienia ich zapisów potwierdza nie tylko sąd przywołując wprost zmieniony sposób rozliczania szkody, ale i biegły, który dokonał przekwalifikowania kosztów naprawy,

d) naruszenie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...) wraz z opcjami dodatkowymi z dnia 15 lutego 2011 r., w szczególności § 15 ust. 4 poprzez założenie, że przyjęte zasady gwarancji ubezpieczeniowych nie miały zastosowania do umowy ubezpieczenia zawartego w dniu 9 grudnia 2011 r.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz rozstrzygnięcie

o kosztach procesu stosownie do wyników postępowania. Nadto skarżący wniósł

o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych,

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik powoda wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane na podstawie prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie właściwie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Na wstępie koniecznym jest odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów naruszenia przepisów postępowania, gdyż wnioski w tym zakresie z istoty swej determinują rozważania co do pozostałych zarzutów apelacyjnych, bowiem jedynie nieobarczone błędem ustalenia faktyczne, będące wynikiem należyście przeprowadzonego postępowania, mogą być podstawą oceny prawidłowości kwestionowanego rozstrzygnięcia w kontekście twierdzeń o naruszeniu przepisów prawa materialnego.

Już w tym miejscu zatem za całkowicie chybiony należało uznać podniesiony w apelacji zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału oraz pominięcie znaczenia ustalonych w postępowaniu dowodowym okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, w tym ustalenia, że w czasie wystąpienia szkody nie obowiązywały nowe – zmienione Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco, których odbiór powód pokwitował własnoręcznym podpisem.

W myśl powołanego przepisu ustawy Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych, i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. Ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia ze świadkami, stronami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna ona odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań między podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne

z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, iż w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c.

W szczególności, wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd I instancji nie pominął poczynionego w toku postępowania dowodowego ustalenia, że w dacie zawierania umowy ubezpieczenia stwierdzonej polisą nr (...), z której powód wywodzi odpowiedzialność pozwanego, obowiązywały u pozwanego Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco Komfort mające zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od dnia 15 lutego 2011 r. Powyższy fakt w konfrontacji z treścią pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie dał jednak Sądowi Rejonowemu podstawy do ustalenia, że to te właśnie ogólne warunki ubezpieczenia zostały powodowi wydane przez przedstawiciela pozwanego przy zawieraniu umowy ubezpieczenia stwierdzonej polisą nr (...). Zarówno

z treści zeznań powoda, jak i świadka P. S. wynika, że przy zawieraniu w dniu 9 grudnia 2011 r. umowy ubezpieczenia stwierdzonej polisą nr (...) powodowi przez przedstawiciela pozwanego zostały wręczone Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco Komfort mające zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od dnia 1 marca

2010 r. Również z zeznań świadka D. Z. (którego zeznaniom – wbrew twierdzeniom skarżącego – Sąd Rejonowy nie odmówił wiarygodności) wynika wprost, że wprawdzie zasadą w jego przypadku jest wręczanie klientom ogólnych warunków ubezpieczenia obowiązujących w dacie zawierania umowy ubezpieczenia, jednak nie ma on wiedzy czy powodowi przy zawieraniu umowy wręczono aktualne ogólne warunki ubezpieczenia. Również z treści samej polisy ubezpieczeniowej nr (...) nie wynika, że powodowi przy zawieraniu umowy wręczono Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco Komfort mające zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od dnia 15 lutego 2011 r.

Dokonując analizy zgromadzonego w toku postępowania materiału procesowego Sąd Okręgowy całkowicie podziela dokonaną przez Sąd I instancji ocenę wiarygodności i mocy dowodowej poszczególnych dowodów. W ocenie Sądu Odwoławczego ocena ta odpowiada zasadom logicznego rozumowania oraz uwzględnia zasady wynikające z doświadczenia życiowego. Powyższe dowody nie budzą bowiem wątpliwości co do ich wiarygodności, korespondują ze sobą i uzupełniają się wzajemnie.

W kontekście powyższego kierowany pod adresem Sądu Rejonowego zarzut strony apelującej dotyczący zaniechania wszechstronnego rozważenia zebranego materiału oraz pominięcia znaczenia ustalonych w postępowaniu dowodowym okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia jest całkowicie bezpodstawny i nosi jedynie znamiona polemiki ze stanowiskiem Sądu Rejonowego.

Reasumując ten fragment rozważań Sąd Okręgowy stwierdza, że dokonana przez Sąd I instancji ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie została dokonana w sposób prawidłowy, nie wykraczała poza granice swobodnej oceny dowodów i dawała uzasadnioną podstawę do uznania, że powód udowodnił fakt, że w dniu 9 grudnia 2011 r. przy zawieraniu umowy ubezpieczenia stwierdzonej polisą nr (...) przedstawiciel pozwanego wręczył mu Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco Komfort mające zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od dnia 1 marca 2010, tożsame w swoim brzmieniu z ogólnymi warunkami ubezpieczenia, jakie wręczono powodowi przy zawieraniu pierwszej umowy ubezpieczenia obejmującej okres od grudnia 2010 r. do grudnia 2011 r.

W dalszej kolejności konieczne jest odniesienie się do podniesionych w apelacji zarzutów naruszenia przez Sąd I instancji prawa materialnego.

W przedmiotowej sprawie istota sporu sprowadza się do ustalenia rzeczywistej treści łączącego strony stosunku umownego. Wątpliwość w tym zakresie nie wynika jednak z niejasności interpretacyjnych co do treści postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia (obie strony interpretują je zgodnie w ten sam sposób), lecz z wątpliwości co do tego, który wzorzec umowy ubezpieczenia został powodowi wręczony przy zawieraniu umowy ubezpieczenia w dniu 9 grudnia 2011 r., tj. czy były to Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco Komfort mające zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od dnia 1 marca 2010 r., czy też Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco Komfort mające zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od dnia 15 lutego 2011 r. Wątpliwości tej nie usuwa treść wydanej przez pozwanego w dniu 9 grudnia 2011 r. polisy ubezpieczeniowej nr (...). Wynika z niej bowiem jedynie, że do stwierdzonego tą polisą ubezpieczenia zastosowanie mają odpowiednie ogólne warunki ubezpieczenia (OWU) obowiązujące w dniu zawierania umowy ubezpieczenia, których otrzymanie przed zawarciem umowy ubezpieczenia powód (ubezpieczający) potwierdził poprzez złożenie swojego podpisu na ww. polisie. Słusznie więc dla rozstrzygnięcia powołanych wątpliwości interpretacyjnych Sąd Rejonowy zastosował przepisy prawa materialnego w postaci art. 65 § 2 k.c. oraz art. 385 k.c.

Zgodnie z treścią art. 385 § 1 k.c. w razie sprzeczności treści umowy z wzorcem umowy strony są związane umową. Natomiast § 2 zd. 1. i 2. powołanego przepisu stanowi, że wzorzec umowy powinien być sformułowany jednoznacznie i w sposób zrozumiały. Postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się na korzyść konsumenta.

Wobec istnienia wskazanej powyżej wątpliwości co do treści polisy ubezpieczeniowej nr (...), po myśli powołanego przepisu, należy rozstrzygnąć ją na korzyść ubezpieczonego – powoda. Przemawia za tym argument, że powód, jako konsument, zawierając umowę ubezpieczenia z przedstawicielem pozwanego, działał w zaufaniu do niego i jego profesjonalizmu. Powód, dochowując należytej staranności, jakiej można od niego wymagać w okolicznościach faktycznych przedmiotowej sprawy, ani z treści polisy ubezpieczeniowej, ani z treści Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Autocasco Komfort mających zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od dnia 1 marca 2010 r. (których otrzymanie od przedstawiciela pozwanego przy zawarciu umowy ubezpieczenia z dnia 9 grudnia 2011 r. udowodnił) nie miał podstaw by powziąć jakąkolwiek wątpliwość co do tego, że powołany wzorzec umowy w dacie zawierania przez niego umowy ubezpieczenia już nie obowiązuje. Jak bowiem wskazano wyżej polisa ubezpieczeniowa wydana przez pozwanego przy zawarciu umowy ubezpieczenia zawierała jedynie ogólne odwołanie do odpowiednich ogólnych warunków ubezpieczenia (OWU) obowiązujących w dniu zawierania umowy. Natomiast z treści § 40 powołanych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Autocasco Komfort wynika, że wchodzi one w życie i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od dnia 1 marca 2010 roku - bez zakreślenia daty końcowej ich obowiązywania. W sytuacji zastąpienia przez ubezpieczyciela jednego wzorca umownego drugim, przy zachowaniu takiego brzmienia polisy ubezpieczeniowej i ogólnych warunków ubezpieczenia, jak w przedmiotowej sprawie, zawierający ubezpieczenie klient (będący w przedmiotowej sprawie konsumentem) nie ma możliwości stwierdzenia, że wręczany mu przez przedstawiciela ubezpieczyciela wzorzec umowny utracił swoją ważność.

W konsekwencji powyższego, jak słusznie stwierdził Sąd Rejonowy, wszelkie negatywne konsekwencje przedstawienia klientowi nieaktualnego w dacie zawierania umowy ubezpieczenia wzorca umownego muszą obciążać pozwanego jako podmiot będący profesjonalistą w tym zakresie.

Sąd Rejonowy trafnie również dokonał wykładni oświadczenia woli obu stron stosując wynikającą z treści art. 65 § 2 k.c. dyrektywę interpretacyjną, zgodnie z którą w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. W odniesieniu do powoda ze zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że jego intencją było kontynuowanie umowy ubezpieczenia na dotychczasowych warunkach obejmujących najpełniejszą ochronę ubezpieczeniową, tj. uwzględniającą przy wycenie ewentualnych uszkodzeń pojazdu zastosowanie części zamiennych zalecanych przez producenta lub oficjalnych importerów, a nie cen tych części skorygowanych o współczynnik w wysokości 0,6.

W odniesieniu natomiast do pozwanego, w imieniu i na rzecz którego działał jego przedstawiciel w osobie świadka D. Z., fakt przedłożenia powodowi do podpisu polisy ubezpieczeniowej w brzmieniu odpowiadającym treści polisy nr (...), przy jednoczesnym wydaniu (co zostało udowodnione w toku postępowania) wzorca umownego w postaci Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Autocasco Komfort mających zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od dnia 1 marca 2010 r., czyni uprawnionym stwierdzenie, że także intencją strony pozwanej było kontynuowanie umowy ubezpieczenia na dotychczasowych warunkach. Zawarty w apelacji pod adresem Sądu Rejonowego zarzut dotyczący uznania, że o zakresie przedmiotowej umowy decydowały oczekiwania i wyobrażenia jednej tylko strony umowy (powoda) uznać należy zatem za całkowicie chybiony.

O rzeczywistej treści łączącego strony stosunku umownego przesądziły poczynione w wyniku postępowania dowodowego ustalenia faktyczne dotyczące tego który ze wskazanych powyżej wzorców umownych otrzymał powód przy zawarciu umowy ubezpieczenia stwierdzonej polisą ubezpieczeniową nr (...) z dnia 9 grudnia 2011 r. Powyższe ustalenia, które Sąd Okręgowy w pełni podziela, powodują, że nie może również odnieść oczekiwanego przez skarżącego skutku zarzut naruszenia Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...) wraz z opcjami dodatkowymi z dnia 15 lutego 2011 r., w szczególności § 15 ust. 4 poprzez ich niezastosowanie w przedmiotowej sprawie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację jako nieuzasadnioną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik sporu i zasądził od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. M. kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego. Na kwotę tę złożyło się jedynie wynagrodzenie pełnomocnika powoda w postępowaniu apelacyjnym ustalone w oparciu o § 2 ust 1 i 2, § 6 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013 r. poz. 461 ze zm.).